

23.11.2004

2437/4/03

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Ilkka Rautio

Esittelijä: Oikeusasiamiehensihteeri Anu Rita

**OIKEUDENKÄYMISKAAREN 25 LUVUN 4 §:N MUKAISEN ILMOITUKSEN
LÄHETTÄMINEN POISSA OLLEELLE VASTAAJALLE**

1
KANTELU

Kantelija pyysi 27.10.2003 päivätyssä kirjeessään oikeusasiamiestä tutkimaan sitä, että hän sai tiedon - - - käräjäoikeuden 18.9.2003 antamasta vankeustuomiosta vasta 8.10.2003, tuomion jo tultua lainvoimaiseksi.

- - -

3
RATKAISU

Katson käräjätuomarin menetelleen lainvastaisesti laiminlyödessään huolehtia siitä, että oikeudenkäymiskaaren 25 luvun 4 §:n mukainen ilmoitus kantelijalle olisi aiemman osoitteen sijasta lähetetty kantelijan viimeisimpään, käräjäoikeudessa tiedossa olleeseen osoitteeseen.

Muilta osin en ole havainnut lainvastaista tai virheellistä menettelyä tai velvollisuuden laiminlyöntiä.

Perustelen ratkaisuani seuraavasti.

3.1
Tapahtumat

Kantelijalle on 5.8.2003 annettu tiedoksi törkeää rattijuopumusta ym. koskeva haaste - - - käräjäoikeuden 18.9.2003 pidettävään istuntoon. Tiedoksiantotodistukseen kantelijan osoitteeksi on merkitty Lounais-Suomen vankilan Käyrän avovankilaosasto. Käyrän avovankilaosastolta on toimitettu käräjäoikeuteen 7.8.2003 päivätty vankilanjohtajan esteilmoitus, jonka mukaan kantelija ei halua tulla henkilökohtaisesti kuulluksi.

Kantelija on esitutkinnassa 17.5.2003 ilmoittanut osoitteekseen - - -. Käräjäoikeuteen haastehakemuksen mukana tullessa 25.6.2003 päivätyssä syyttäjän info-lehdessä on tämä osoite. Info-lehdelle on tämän osoitteen viereen käsin kirjoitettu "koneella: poste restante, - - -" sekä "L-S vankila/ Käyrän avov., - - -, vap. 8.12.2003".

Kantelija ei ole ollut läsnä edellä mainitussa 18.9.2003 pidetyssä käräjäoikeuden istunnossa, jossa hänet on tuomittu 45 päivän ehdottomaan vankeusrangaistukseen. Tuomiolauselmaan hänen osoitteeseen on merkitty - - -

Käräjätuomari toteaa selityksenään, että ilmoitus tuomitulle on lähetetty tuomiolauselmaan kantelijan osoitteeksi merkittyyn osoitteeseen, mikäli ilmoitus ei ole saapunut Käyrän avovankilaan. Toimistos sihteeri on käräjätuomarin kuulemana ilmoittanut, ettei muista asiaa, mutta pitää ilmeisenä, että ilmoitus tuomiosta on lähetetty kantelijalle tuomiolauselmassa olevaan osoitteeseen.

Käyrän avovankilaosaston apulaisjohtaja toteaa selvityksessään, ettei hänellä ole ollut mitään tietoa - - - käräjäoikeuden kantelijalle 18.9.2003 tuomitsemasta rangaistuksesta ennen kuin hän 9.10.2003 kuuli, että ylivartija on 8.10.2003 antanut kantelijalle tiedoksi tätä rangaistusta koskevan täytäntöönpanomääräyksen.

3.2

Oikeudellinen arviointi

3.2.1

Oikeusohjeet

Oikeudenkäymiskaaren 25 luvun 4 §:n mukaan jos käräjäoikeus tuomitsee rangaistukseen sellaisen rikosasian vastaajan, joka on ollut poissa silloin, kun asian käsittely on istunnossa päätynyt, käräjäoikeuden on välittömästi tuomion julistamisen tai antamisen jälkeen ilmoitettava hänelle tuomion julistamis- tai antamispäivä ja tuomittu seuraamus. Ilmoitus saadaan lähettää postitse vastaajan viimeksi ilmoittamalla osoitteella.

3.2.2

Kannanotto

Käytettävissäni olevien asiakirjojen mukaan - - - käräjäoikeuden tiedossa on ollut, että kantelija on tuomitsemishetkellä 18.9.2003 ollut vankilassa.

Käräjätuomari toteaaakin esteilmoituksen perusteella olevan selvää, että ilmoitus olisi tullut lähettää vankilaan. Hän toteaa vastuun tapahtuneesta olevan hänellä. Myös laamanni katsoo ilmoituksen lähettämisessä ilmeisesti tapahtuneen virheen siten, että ilmoitus tuomiosta on lähetetty kantelijan esitutkinnassa ilmoittamaan postiosoitteeseen, vaikka käräjätuomarin ja hänen toimistosihtheerinsä tiedossa oli, että kantelija oli juuri tuolloin Käyrän avovankilassa. Laamannin mukaan käräjätuomareiden ja sihteereiden huomiota on asian johdosta jo kiinnitetty siihen, että ilmoitus lähetetään heti ja siihen osoitteeseen, joka viimeksi oli tiedossa.

Menettelyn moitittavuutta arvioidessani olen ottanut huomioon, että rikosasiassa ehdottomaan vankeusrangaistukseen tuomitun vastaajan oikeusturva vaatii, että olennaiset osat ratkaisusta tarvittaessa saatetaan hänen tietoonsa viran puolesta. Tehdyn virheen vaikutusta kantelijan rangaistuksiin arvioidessani olen ottanut huomioon, että kantelija ei ole asian käsittelyn missään vaiheessa kiistänyt syyllisyyttään niihin rikoksiin, joista tuomitusta rangaistuksesta ilmoittamisesta nyt on kysymys.

4

TOIMENPITEET

Eduskunnan oikeusasiamiehestä annetun lain 10 §:n 1 momentin nojalla annan kärjätuomari lle huomautuksen vastaisen varalle hänen lainvastaisesta menettelystään. Tässä tarkoituksessa lähetän hänelle jäljennöksen tästä päätöksestäni. Lähetän jäljennöksen tiedoksi myös - - - kärjäoikeuden laamannille.